

**Hrvatska samouprava XV. okruga Budimpešte
Budapest Főváros XV. kerületi Horvát Önkormányzat
1153 Budapest, Bocskai u. 1-3.**

E-mail: hsbpxv@gmail.com

Tel: +36-30-245-7628

Ülésszám: HÖ 1/86-09/2022.

JEGYZŐKÖNYV

**Budapest Főváros XV. kerületi Horvát Önkormányzat
Képviselő-testület 2022. november 18.-án 17:00 órakor kezdődő**

KÖZMEGHALLGATÁSÁRÓL

Az ülés helye: **Budapest Főváros XV. kerületi Horvát Önkormányzat irodájában**
(1152 Bp. XV., Szilas park 3.)

Jelen vannak: Kuzma István elnök
Pótári Attila elnökhelyettes
Kuzma Istvánné képviselő

Palotai Dóra nemzetiségi referens a jegyző megbízottja

Jelen vannak még a jelenléti ívet aláírók.

Kuzma István elnök: Köszöntöm a megjelenteket és megállapítom, hogy a közmeghallgatáson a horvát önkormányzat képviselői teljes létszámban jelen vannak. Megnyitom a XV. kerületi Horvát Önkormányzat 2022. évi közmeghallgatását, és ismertetem az alábbi napirendi pontot. *1. Tájékoztató a Budapest Főváros XV. kerületi Horvát Önkormányzat 2022. évben végzett munkájáról*
Kérem a képviselőket, hogy kézfeltartással jelezzék, ha egyetértenek a napirenddel.

Az elnök megállapítja, hogy a képviselők egyhangúlag elfogadják a napirendet.

1. Tájékoztató a Budapest Főváros XV. kerületi Horvát Önkormányzat 2022. évben végzett munkájáról

Előadó: Kuzma István elnök

Kuzma István elnök: Tájékoztatom a jelenlévőket, hogy a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény rendelkezései alapján a XV. kerületi Horvát Önkormányzat elsődleges célja a horvát nyelv, a kultúra, a hagyományok és szokások ápolása, valamint a horvát identitás erősítése. Önkormányzatunknak több testvérkapcsolata van határon innen és túl, és ezek a kapcsolatok nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a programjaink egy részét még színesebbé, gazdagabbá tegyük.

A horvát anyanyelvű rendezvényeket elsősorban a XV. kerületben rendezzük meg. Kapcsolatot tartunk a magyarországi horvát önkormányzatokkal, kulturális és egyházi szervezetekkel, oktatási és köznevelési intézményekkel, és hagyományörző egyesületekkel, és részt veszünk a hagyományörző, kulturális, hitéleti rendezvényeken is.

Bevételek és kiadások

Önkormányzatunk a 2022-es évet, a 2021. december 31. bankszámla kivonat alapján 1.223.662 Ft pénzmaradvánnyal kezdte. Idén 1.040.000 Ft működési célú költségvetési támogatást kaptunk, melynek az első részletét január 30-ig, a második részletét pedig június 30-áig átutalta a támogató. Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt, idén 1 094 432 Ft feladatalapú támogatás állapított meg önkormányzatunknak, melyet szintén 2 részletben utalt át önkormányzatunknak. Ezt a bevételt a horvát önkormányzat képviselő-testülete a kulturális, közművelődési, oktatási, hitéleti, stb. feladatnak

megvalósítására fordítjuk. A XV. kerületi Önkormányzat idén 200.000 Ft támogatást adott önkormányzatunknak.

Határidőre elkészítettem a beszámolókat a 2021. évi központi működési célú támogatás felhasználásáról, és a 2020. évi feladat alapú támogatás felhasználásáról a támogató felé.

A képviselő-testület határidőre elfogadta a 2022. évi költségvetésünket és a 2021. évi gazdálkodásuk zárszámadását.

Idén is megrendeltük a magyarországi horvátok hetilapját. Lehetőségeinkhez mérten anyagilag hozzájárultunk könyvkiadáshoz.

Rendezvényeink

Az évet nagysikerű újrakezdéssel kezdtük a Hubay ifjúsági zenekar közreműködésével a horvátországi Donji Kraljevecben. A Budapest XV. kerületi Hubay Jenő Zeneiskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulóiból szerveződött Hubay ifjúsági zenekar és a Donji Kraljevci fúvós zenekar a mi aktív közreműködésünkkel közel tizenöt éve közösen és külön-külön is kölcsönösen szerepel egymás rendezvényein. Feladatunk a programok előzetes koordinálása, levelezés a felek között, fordítás horvátból magyar és magyar nyelvről horvátra. Segítünk a magyar zenekarnak a határon a kommunikációban, a fellépés helyszínén a köszöntők tolmácsolásában és a program után a megbeszéléseken és egyéb helyzetekben. Az eseményre saját gépjárművel utaztunk, oda és vissza.

A februárban elég mozgalmas volt, több rendezvényen voltunk. Kezdtük Darányban a böllerversenyen ahol a hálózatépítő hagyományörző egyesülettel közösen vettünk részt. A darányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat szervezte a Dráva-menti hagyományos böllerversenyt. A jó hangulatról Vizvári Zoltán együttese gondoskodott, a gasztronómiai élményeken túl hasznos volt számunkra megismerkedni és kapcsolatokat teremteni a helyi horvát nemzetiségi önkormányzattal és a határon túli horvátokkal. Az eseményre saját gépjárművel utaztunk.

Majd egy hét múlva meghívást kaptunk Csáktornyára az Építészeti iskolába egy elsős diáklány műveiből készült kiállítás megnyitóra. Ez a kiállítás úgy készült, hogy a diákok a diáklány tükörré festett képeiből, tanóra keretén belül megszerkesztették, elkészítették a plakátokat, meghívókat, a kiállítás katalógusát valamint a képek feltelepítését (installálását). A meghívott protokoll vendégek köszöntő beszédei után az igazgató úr felkérésére a XV. kerületi Horvát Önkormányzat elnöke Kuzma István, nyitotta meg Dora Novkinić I. osztályos tanuló alkotásaiból készült kiállítást.

A következő héten a Bajai horvát farsang rendezvényen vettünk részt. Csaknem három évtizede feladásba merült bunyevác farsangi alakoskodó népszokást, elevenítetek fel. Míg a mohácsi busójárás hagyománya közismert, a bajai farsangi alakoskodó népszokásról sajnos csak keveset tudunk, a 20. század elején még népszerű felvonulásokot rendeztek, hangos volt Baja városa a maszkáktól. A hagyománynak megfelelően most is lovas kocsin hozták a bajai főtérre a zenészeket. A lovas kocsik két irányból érkeztek a Szentháromság térre a beöltözött maszkák és bunyevác népviseletes fiatalok menete. Régen, a mohácsi busójáráshoz hasonlóan, most a bajai és környékbeli bunyevácok lakta települések néptáncsoportjainak lelkes fiatal tagjai öltöznek be a hagyományos jelmezekbe. Dél előtt még lassan beinduló rendezvény, kb. délután 16 óra körül megelevenedett, a jelenlévő kulturális egyesületek jó hangulatot teremtettek, este pedig a főtéren kialakult a hagyományos Horvát nagykölő és táncest. Mi Budapestre kb. 20 órakor indultunk vissza.

A márciust a mohácsi busójárással kezdtük meg. A 2020. évi kiállításunkon fellépő mohácsi táncsoport vezetője meghívta a képviselőinket az idei busójárára. Örültünk, hogy egy év kihagyás után újra részt vehettünk Mohácson, a hagyományos Busójáráson. A színpadokon több Szerbiai és Horvátországi vendég együttes is fellépett, nagy élmény volt, hogy az előző évekhez képest most nem volt tömeg az utcákon felszabadultan ünnepelhetünk. A felvonuláson mi is részt vettünk. Lehetőségünk volt az elnök úrral megbeszélni a 2022. évre tervezett programjainkat és az ő esetleges szereplésüket. Az eseményre saját gépjárművel utaztunk.

Márciusban megnéztük a zágrábi Klovićevi dvori után a 800 éves közös kulturális örökség" című alkotást, amit a Magyar Nemzeti Múzeumban mutatták be a magyar közönségnek az „Ars et Virtus”. Horvátország-Magyarország: 800 év közös kulturális öröksége című kiállítást. Több más Horvát nemzetiségi önkormányzattal közösen, Sokceviccs Dénes professzor tárlatvezetésével mi is

megtekintettük. Nagyon sok eredeti történelmi tárgy mellett a Bécsből ez alkalomra kölcsön kapott eredeti Zrínyi Mikós sisakját és szablyáját is megtekinthettük. Megható volt a sok viharos évszázados tárgyak ilyen közelsége. A tárlat vezetés végén, különteremben, történészek előadásában ismerhettük meg a horvát-magyar kiegyezés, 1866. ápr. 21.-1868. nov. 17. körülményeit.

A májusi testvér településünkön kezdtük a járási napok rendezvényen Donji Kraljevecen magyar néven Murakirályon. Donji Kraljevec polgármestere a XV. kerületi polgármestere és delegációja mellett a kerületi horvát önkormányzatunk képviselőit is meghívta a hagyományos járási napok rendezvényére. A rendezvény sorozat 2022. 05. 05. 18 órakor szentmisével kezdődött a helyi Mária Magdolna templomban. Az ünnepi ülés 19 órakor kezdődött melyen a másik testvértelepülésünkéről Mihovics József polgármester, Dombai Tibor alpolgármester és Gyuricz József képviselő is részt vett. Az estet a népszerű horvát együttes koncertje zárta! Másnap, 6.-án és 7.-én több protokolláris rendezvényen vettünk részt, felvonultunk a település Szt. Flórián kápolnájához, amit a helyi plébános megáldott.

A június megint csak nagyon sűrű volt, szomorú eseménnyel kezdtük meg ezt a hónapot. Részt vettünk dr. Eperjessy Ernő tanár, Műv. Min. Miniszteri főtanácsos, etnográfus, a Magyar Néprajzi Társaság tagja, nemzetiség kutató, Örtilos díszpolgára temetésén Örtilos – Szentmihály hegyen. Dr. Eperjessy Ernő tanár úr a kerületi Szent Iván napi rendezvényeinken többször tartott előadást, szakmai segítséget nyújtott a néprajzi kiállításainkhoz. Nem utolsó sorban személyes jó barátság is fűzött hozzá.

Másnap közös pünkösdi rendezvényünk volt a Csepeli és a XVI. kerületi Horvát Önkormányzatokkal. A pünkösdi népszokást a budapesti Horvát Iskola tanulói adták elő. XV. kerületi Horvát Önkormányzat a helyi polgármester asszony segítségével biztosította a helyszínt a rendezvény megtartásához. A rendezvényen fellépők és nézők ellátásáról a két társszervező nemzetiségi önkormányzat gondoskodott. Erre a rendezvényre meghívtuk a két horvát testvértelepülésünk küldöttségét és részükre mi gondoskodtunk szállásról és ellátásukról. A rendezvényen jelen volt kerületünk polgármester asszonya és a polgármesteri kabinet tagjai. Horvátország rendkívüli megbízott nagykövete és kísérete, Tótszentmárton polgármester és kísérete valamint Horvátországból, Donji Kraljevec polgármestere és kísérete. Egy nagyon színvonalas előadást láthatunk a budapesti Horvát Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium diákjaitól. Külön köszönet illeti a felkészítő és kísérő tanárokat és az intézmény igazgatóját. Ezt a rendezvényt a XV. kerületi Önkormányzat 200.000 Ft-tal támogatta.

Egy hét múlva közös kiállítás szervezés a Tótszerdahelyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal. Tótszerdahelyi Önkormányzat és a Tótszerdahelyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat kérésére, a Muramenti horvátokkal való szorosabb együttműködés érdekében, saját gépkocsival elszállítottunk 16 fényképes pannót Tótszerdahelyre, az általunk 2020 szeptemberében elkészített fényképes kiállításunk anyagából. Aktívan részt vettünk a képek, pannók felhelyezésében is.

Június 13.-án részt vettünk a Tótszerdahelyi Önkormányzat által szervezt előadásokon és a segítségünkkel létre jött „A Mura ölelésében” című kiállítás megnyitóján. A rendezvényen jelen volt a Horvátországi Muraköz ispán helyettese, Sveta Marija település polgármester asszonya, aki egy utal meghívta képviselőinket a település falunapjára. Amelyre későbbiek során meghívót is kaptunk. Goricsan plébánosa, Zala megyei horvátok lakta települések polgármesterei. Köszöntők és kulturális programokat követően színvonalas a régióban rejlő turisztikai tervekről hallgattunk meg egy előadást.

Másnap Molnári község polgármestere és a helyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat meghívásának vettünk eleget és részt vettünk a Horvátnap rendezvényen ahol, szentmise után megszentelték és átadták a horvátországi Muraköz megye ajándékát, a horvát és magyar nyelvű utcanév táblákat, majd a helyi Horvát Önkormányzat pályázatával felújított útszéli kereszt megszentelésén.

Június 25.-én Tótszentmárton testvér település néhai polgármesterének, Czapári Mártonnak, temetésén vettünk részt. Az elhunyt polgármester úr, két cikluson keresztül vezette Tótszentmárton települést. Aktívan ápolta a jó kapcsolatot kerületünkkel, polgármesteri hivatalunkkal, és a mi nemzeti-ségi önkormányzatunkkal is.

Június 19-26.-ig a XV. kerületi Horvát Önkormányzat Tiszakécske – Kerekdomb településen horvát-magyar nyelvi és informatikai tábort szervezett. A tábort Pótári Attila elnökhelyettes vezetésével valósult meg. A XV. kerületi Horvát Önkormányzat képviselői mindannyian részt vettek és segítettek a tábor életét. Tartalmas programokkal vártuk a táborozókat, a napirend szerint, délelőtt volt magyar–horvát nyelvtanulás, számítógépes feladatok és délután társas játékok. Az ebédet a helyi strandon, menürendszerben biztosítottuk a táborozók részére, összekötve strandolással. Reggelit és vacsorát a helyi boltban vásárolt élelmiszerekkel oldottuk meg. A szendvicsek elkészítésében a gyerekek is aktívan részt vettek. A táborozás ideje alatt nagyon jó volt az időjárás, ez is hozzájárult, hogy a gyerekek és kísérőik is nagyon jól érezték magukat.

Július 16.-án a már hagyományos testvér települési Prósza, Bor, Tambura, rendezvényen vetünk részt Tótszentmártonban, amire polgármester úr hívta meg a képviselőket. Idén már az új termelői piac adott helyet a rendezvénynek, amely az előző évekhez képest nem zavarta a főút forgalmát és sokkal nagyobb létszámú közönséget tudott fogadni. A hazai kulturális csoport mellett még négy környékbeli fellépő is volt. Az esti koncertet a Horvátországból érkezett népszerű Goran Karan és együttese tartotta. Az éjszakát a Tótszentmártoni vendégházban töltöttük, és reggeli után látogatást tettünk a közeli horvátországi testvértelepülésen Donji Kraljevec (Murakirály) polgármester meghívására. Délelőtt megnéztük a településen újonnan átadott Rudolf Steiner szobrot és parkot, átbeszéltük az idei programokat és azt, hogy mi melyeken tudunk részt venni nálunk.

Augusztus 09.-én részt vettünk Sveta Marija falunap rendezvényen. A település polgármester asszonya régi ismerősünk a Donji Kraljeveci járási napokon rendszeresen találkozunk vele. De neki külön is hálásak vagyunk, Ő személyesen segítette a 2020. évi néprajzi kiállításunkhoz az anyagok gyűjtését. Ezért örömmel fogadtuk meghívását a település jeles ünnepére, ahova Donji Kraljevec polgármesterével közösen. Számos Muraközi és Zalai horvát ismerőssel találkoztunk, ez a találkozó jelentősen erősítette a kapcsolattartásunkat az anyaországgal. A kulturális programot a helyi iskolások és a Tótszerdahelyi iskolások tambura zenekara mutatta be. A Tótszerdahelyi gyerekeket a településük polgármester és horvát nemzetiségi önkormányzat elnöke is elkísérte. A programok végén elbúcsúztunk vendéglátóinktól.

Augusztus 22-26.-ig a Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium vezetésével közösen rendeztük meg a horvát népművészeti és nyelvi tábort. A tábor helyszíne a budapesti Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium volt. A tábor célja volt, hogy a több horvát településről érkezett tanulók megismerjék a Budapesti iskolában rejlő értékeket, ezeket hazatérve településükre élményeiken keresztül népszerűsítsék az intézményt. A hét folyamán a különböző szaktanárok érdekes előadásából megismerkedhetek a horvát történelem, irodalom kevésbé ismert és érdekes részeivel, horvát népzene és táncot tanulhattak. Külön érdekes volt számukra Budapest horvát vonatkozású történelmi helyeinek meglátogatása. A rossz idő miatt a Királyrétre tervezett kirándulás meghiúsult, de cserében meglátogatták az új néprajzi múzeum kiállításait. A pénteki zárónapon „Ki mit tud Horvátországról?” című vetélkedő ünnepélyes eredményhirdetésével zárult a tábor. A táborozók nagyon sok élménnyel utaztak haza.

A szeptembert zarándokúttal kezdtük a Szűz Mária Vodicei (Máriakert) kegyhelyre. 2022. szeptember 03-án a Hármaskör Horvát Zarándoklaton vettünk részt, mi a 10 órakor kezdődő szent misére érkeztünk meg. Szent misét követően a Hercegszántói Művelődési házban találkoztunk a Magyarország több régiójából érkezett horvátokkal. A kellemes beszélgetések és megbeszélések követően haza indultunk. A lelki felüdülés mellett, hasznos szakmai megbeszéléseket is tudtunk folytatni az év hátralévő időszakára tervezett horvát programokról. Az utazást saját gépkocsival oldottuk meg.

Szeptember 16-17-18.-között volt a testvérvárosi polgármesterek találkozója rendezvény. A 2004-ben megkötött négyes együtt működési megállapodás alapján, melyet Bp. XV. kerületi polgármester, Tótszentmárton polgármestere, a XV. kerületi Horvát Önkormányzat elnöke és a Horvátországi Donji Kraljevec (Murakirály) polgármester írtak alá, mi is részt vettünk a hagyományos testvérvárosok találkozásánál, amelyet a XV. kerületi polgármesteri hivatala rendez minden évben, de a pandémia miatt volt két év kihagyás. Más testvérvárosok delegációja mellett a Horvátországi Donji Kraljevec küldöttsége is elfogadta polgármester asszony meghívását. Találkozhatunk Erdélyi

Maroshéviz küldöttség tagjaival is, akikkel már kétszer voltunk közösen a horvát testvérvárosban, mi a horvátokkal Maroshévizen. A polgármesterek beszámoltak az elmúlt két esztendő során a településükön történekről, nekünk is alkalmunk volt beszámolni tevékenységeinkről. A Horvátországi delegációt mi kísértük a hátralévő programokon, tolmácsolással, fordítással segítettük a kommunikációjukat a többi résztvevőkkel és a sajtó képviselőivel. Nagy eredménynek tartjuk, hogy az Erdélyi és Horvát delegáció vezetői megállapodtak egy környezetvédelmi együttműködés előkészítésében. Ennek létrejöttében mi is aktívan részt veszünk, mint közvetítők.

Október 6-án is közösen emlékeztünk meg az 1848-as forradalom kivégzett hőseiről, melyek között volt horvát származású tábornok is Knézich Károly. Először Kiss Ernő örmény tábornok emléktáblájánál koszorúztunk közösen az Örmény Nemzetiségi Önkormányzattal. Majd egy óra múlva a kerületi megemlékezésen a kerület vezetésével együtt a polgármesteri hivatal központi rendezvényén.

Október 16.-án a hitélet gyakorlása után megtartottuk a Nyugdíjas napot is. Délután 17 órakor horvát szentmisén vettünk részt a Szent Ferenc sebei templomunkban, majd a mise után meghallgattuk Horvátországból érkezett Zlatko Kriznanic úr tanúságtétel. Ezt követően mindannyian átmentünk a templom melletti közösségi szobába és a nyugdíjasokkal közösen folytattuk a beszélgetést és emlékezést a hallottakról.

November 05.-én Felsőszentmártonba volt az „Országos Horvátnap” rendezvény. Idén is az Országos Horvát Önkormányzat és a Magyarországi Horvátok Szövetsége szervezte meg az országos horvát nap rendezvényt. A program szerint 15 órára érkeztünk Felsőszentmártonba, 16 órakor kezdődött a horvát mise, majd 17:30-kor lett megnyitva a néprajzi kiállítás. 18 órakor ünnepi köszöntő és díjátadó, utána kezdődött a kulturális műsor, ami kb. 20 órakor fejeződött be. Találkoztunk Magyarország különböző régióiból érkezett horvátokkal, közöttük nagyon sok ismerőssel. Idén még két programra kaptunk meghívást, melynek megpróbálunk eleget tenni. Az állófogadást követően visszaindultunk Budapestre.

November 12 és 13.-ra meghívást kaptunk testvér településünk Tótszentmárton polgármesterétől a hagyományos Márton napi rendezvényre a település névadója kapcsán. A rendezvény három kiemelkedő eseménnyel volt összekötve, 14 órától 16 óráig termelői piac volt, a helyi és környező falvak termelői árulták a termékeiket. 15 órakor kezdődött a helyi óvoda újabb projektjének lezárása kapcsán egy átadó ünnepség és az új falubusz ünnepélyes átadása, melyet Cseresnyés Péter államtitkár és a Zala vármegye közgyűlésének elnöke Bene Csaba adott át a polgármester úrnak. Kis késéssel 16 órától színvonalas kulturális programon vettünk részt, ahol az óvodások adtak elő egy Szent Mártonhoz kötődő színdarabot, majd a „KUD Sumarton” bunyevác tánc egyveleget mutatott be, és végül a „Sumartonski” lepi dečki tamburazenekar zárta a programot. A programot követően Nagykanizsára a szállásunkra utaztunk, az oda úton nagyon sűrű köd volt. Másnap Nagykanizsáról Miljenko Horvat polgármester úr kérésére elmentünk testvértelepülésünkre Donji Kraljevecbe, hogy megbeszéljük a polgármester úrral a 2023. 01. 07.-i Donji Kraljevci újévi koncert részleteit, melynek rendezésében számít a mi aktív segítségünkre. Az idei fúvósok újévi koncert sikere után, úgy döntött a polgármester úr, hogy 2023. 01. 07-re ismét meg hívja a Hubay ifjúsági zenekart. A megbeszélés után meghallgattuk a helyi asszonykórus gyönyörű koncertjét. A műsor után hazautaztunk Budapestre.

A felsoroltakon kívül az év folyamán számos meghívást kaptunk, horvát egyesületektől, kulturális csoportoktól és sportegyesületektől. Lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk a meghívásoknak eleget tenni, de sajnos volt ahova nem jutottunk el. Pár programot, emlétek: részt vettünk horvát nyelvű szentmisén, zárandoklaton, más kerületi horvát önkormányzatok rendezvényein, könyvbemutatókon, kiállításon, stb. reggelig lehetne sorolni.

A tájékoztatóm végén, de nem utolsó sorban köszönöm a XV. kerületi Önkormányzat segítségét. Külön köszönöm a polgármesterasszonynak, a kabinetvezetőnek és munkatársainak a munkáját, és köszönöm, hogy személyes részt vesznek a rendezvényeinken.

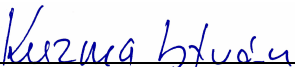
Ezzel a tájékoztató végére értem, köszönöm a türelmüket és, hogy meghallgattak. Kérem, hogy az elhangzottakkal kapcsolatban, tegyék fel kérdéseiket, vagy szóljanak hozzá a tájékoztatóhoz.

Kuzma István elnök: Megállapítja, hogy külön hozzászólás nem hangzott el, a közmeghallgatást bezárja. Megemlíti, hogy a megjelentek a tájékoztató felolvasása közben gratuláltak a felsorolt rendezvényekhez és a munkájukhoz. Áldott Békés Karácsonyi Ünnepeket kíván mindanyuiknak.

K.m.f.

jk-hitelesítő
aláírása

Kuzma István
elnök

A jegyzőkönyv melléklete:

Meghívó 2022.11.18-i Közmeghallgatásra
Közmeghallgatás Jelenléti ív